

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VIII. évfolyam,
23. (1595.) szám**BNR- valutaárfolyamok**

1 euró	4,3470 ▲
1 amerikai dollár	3,3053 ▲
100 magyar forint	1,4878 ▲

Aktuális

2

Futballtragédia Egyiptomban

Tömeg gyülekezik a szerdán 74 halálos áldozatot követelő port-szaídi futballmeccs után a kairói Tahrír téren. Az egyiptomi futballszurkolók maguk is rendkívül erőszakosak: az utóbbi időben többször is hevesen összecsaptak a rendőrséggel a különböző politikai tüntetéseken.

Aktuális

3

Pozitív az ország uniós mérlege

Az Európai Egyesült Államok létrejötté biztosíthatja az Európai Unió tagállamainak versenyképességét Traian Băsescu államfő szerint. Az államfő a Románia csatlakozásának ötödik évfordulója alkalmából szervezett konferencián mondott beszédet a kormányfő társaságában.

Kultúra

6

Torockó az Unesco várólistáján

Kelemen Hunor kulturális és örökségvédelmi miniszter javaslatára Torockó, a Kárpát-medence legépebben és ugyanakkor leghitelesebben fennmaradt népi építészeti együttese, felkerült az UNESCO Világörökségi jegyzék várólistájára.

Vezércikk

3

Egy jó hír, meg egy rossz

Szociológusaink által is táplált hiú ábránd volt abban reménykedni, hogy a románok nagyobb arányú külföldi munkavállalásának, illetőleg a magyarság – vélten vagy valósan – magasabb gyermekvállalási hajlandóságának köszönhetően megnő a magyarság aránya. ▶

Salamon Márton László

Kevesebben 200 ezerrel

*Valamelyest csökkent a magyarság aránya a 2011-es népszámlálás adatai szerint***ÚMSZ-összeállítás**

Romániában 6,5 százalékkal csökkent a magyarság aránya, abszolút értékben a magyarság lélekszáma csaknem 194 ezer fővel csökkent a 2002-es népszámláláshoz képest – derült ki a 2011-es népszámlálás tegnapi nyilvánosságra hozott részleges adataiból. A statisztikai intézet (INS) közlése szerint az országnak 19 042 936 állandó lakosa van, 2002-ben pedig 21,6 millió lakosa volt, tíz év alatt tehát több mint kétmillió fővel fogyott az ország népessége.

A számlálóbiztosok a tavaly októberben tartott népszámlálás során 18,38 millió lakost vettek

Nemzetiség	2002		2011	
	Lélekszám (millió)	%	Lélekszám (millió)	%
Román	19,39	89,47	16,87	88,6
Magyar	1,43	6,60	1,23	6,5
Roma	0,53	2,46	0,61	3,2
Ukrán	0,06	0,28	0,05	0,25
Német	0,06	0,28	0,03	0,20

Forrás: INS

nyilvántartásba, 658 887 személyt nem találtak otthon.

Abszolút számokban a romániai magyarok száma a 2002-es népszámláláshoz képest 1 431 807-ről 1 237 790 főre apadt, de

melvel az ország teljes lakossága is csökkent, az etnikai arányok alig változtak, 6,6 százalékról 6,5 százalékra csökkentek. A legtöbb magyar Hargita megyében él, itt a lakosság 84,8 százaléka tartozik a

legnagyobb romániai kisebbségi közösséghez. Kovászna megye lakosságának 73,6 százaléka vallotta magát magyarnak, míg Maros megyében 37,8 százalék. Szatmár megyében ez az arány 34,5, Bihar megyében 25,2, Szilágy megyében pedig 23,3 százalék. A népszámlálás során 619 ezer ember vállalta roma identitását, szemben a 2002-es népszámlálás során regisztrált 535 140-nel. A legtöbb roma egyébként arányában Maros megyében él, itt a lakosság 8,8 százaléka vallotta magát cigánynak, a legkevesebben pedig Botoşani megyében (1,1 százalék) laknak.

Folytatása a 7. oldalon ▶

Hóba fulladhat az ország

Fotó: ÚMSZ

A tél nem hagyja magát. Ismét országutak lezárására és vonatjártatok törlésére lehet számítani**Hírösszefoglaló**

▶ Ötven éve nem látott havazás várható hétvégén, még az 1954-es hómennyiségnél is több hullhat országszerte – jelentette be tegnap Traian Igaş belügyminiszter, aki szerint akár vörös vészjelzés is érvénybe léphet ezekben a napokban. Az Országos Meteorológiai Intézet a hava-

zás miatt egyelőre „csak” sárga jelzést bocsátott ki – a figyelmeztetés ma 10 órától vasárnap este 10 óráig lesz érvényben. A jelzett időszakban országszerte heves havazásra kell számítani, a hóréteg vastagsága hegyvidéken meghaladhatja a húsz centimétert. A havazást óránkénti 60-90 km-es sebességű széllelkések kísérhetik, így hófúvásra, hóviharakra is fel

kell készülni. Annak érdekében, hogy elkerüljék a múlt heti helyzethez hasonló fennakadásokat, a hatóságok már tegnap hozzálátottak az országutak lezárásához. Tegnap négy országút volt zárva, és több mint negyven vonatjáratot töröltek. Tegnap délig a légi közlekedésben nem okozott komoly fennakadást az időjárás.

Folytatása a 7. oldalon ▶

Selyemzsinór Emil Bocnak?

▶ A román sajtó értesülései szerint utolsó napjait tölti Emil Boc a kormány élén. A *Gândul* című internetes újság úgy tudja, a miniszterelnök a Nemzetközi Valutaalap delegációjának távozása után párttársai nyomására lemond tisztségéről. Tegnap a kormányfő elhárította a távozását firatató újságírói kérdéseket. Mint mondta, jelenleg a hideg okozta problémák és a Nemzetközi Valutaalappal zajló tárgyalások foglalkoztatják, politikai kérdésekről csak jövő héten kíván nyilatkozni. Időközben az Alkotmánybíróság megindokolta a választások összevonásának elutasítását: a választottak mandátumát nem lehet meghosszabbítani. 3. oldal ▶

Victor Ponta: fagyos a helyzet

▶ „A romániai helyzet még fagyos. A tavasz még messze van, de azon vagyunk, hogy minél hamarabb eljőjön” – üdvözölte tegnap a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttségének tagjait Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök. A politikus szerint az ország hitelezői megerősítették, az idei költségvetési hiány 0,2 százalékkal nagyobb lesz a kormány által hangoztatott 1,9 százaléknál. Ponta ugyanakkor az IMF-delegáció tudtára adta, a kormánynak mihamarabb le kellene mondania, ugyanis képtelen életbe léptetni a reformokat és új törvényeket elfogadni. 3. oldal ▶

Mai mellékletünk:

Röviden

Bírósági moratórium a Malévra

A Malévra elrendelt moratórium, illetve a céghez kirendelt rendkívüli vagyonfelügyelő megbízása a légitársaság pénzügyi helyzetének rendezéséig, vagy a legrosszabb esetben a felszámolás megindításáig tart – közölte az állami Hitelintézeti Felszámoló Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója csütörtökön budapesti sajtótájékoztatóján. Fábíán Balázs *(képpünkön a háttérben)* emlékeztetett arra, hogy az állami támogatás visszafizetésére vonatkozó uniós döntés miatt a Malév anyagi pozíciója megrendült. A vagyonfelügyelő a társaság működését próbálja fenntartani, együttműködve a Malév vezetésével. A bíróság tegnapi végzésében döntött rendkívüli moratóriumról és rendkívüli vagyonfelügyelőről a Malév Zrt.-nél. Ez alapján a magyar nemzeti

légitársaság a csődvédelemhez hasonló védelmet élvez. Berényi János, a Malév igazgatótanácsának elnöke *(képpünkön az előtérben)* megerősítette: a Malév felszámolása nem indult el.

Kevesebb gázt kap Ausztria

Mintegy harminc százalékkal kevesebb orosz földgáz szállítását mérték Ausztriában a baumgarteni földgázvezeték központjánál – közölte tegnap az OMV osztrák földgáz- és kőolajipari konzern. Az OMV és leányvállalatai a belföldi termelésnek és 2,4 milliárd köbméteres stratégiai készletüknek köszönhetően ki tudják egyenlíteni a különbözetet, és biztosítani a belföldi ellátást.

Kína segítséget ígér Merkelnek

Kína megfontolja mélyrehatóbb részvételét az ideiglenes euróövezeti mentőalapban (EFSF), illetve az azt felváltó euróövezeti stabilitási mechanizmusban (ESM) – Ven Csia-pao kínai kormányfő tegnap erről is tárgyalt Angela Merkel német kancellárral Pekingben. Ven többször is kifejezte Peking bizalmát az európai gazdaságban.

Sarkozy esélyei csökkennek

Nézeteltéréseket okoz a kormányzó jobbközép Népi Mozgalom Uniójában (UMP), hogy Nicolas Sarkozy francia elnök még nem jelentette be hivatalosan indulását a tavaszi elnökválasztáson, és az államfőnek egyre csökken az esélye a győzelemre. A választást az döntheti el, hogy a két nagy párt, az UMP és a Szocialista Párt (PS) közül melyik győzi meg a szavazókat a gazdasági válság miatt súlyosbodó társadalmi problémákra adott válaszaival – állapítja meg elemzésében Fejérdy Géza, a Magyar Külügyi Intézet tudományos főmunkatársa.

Blokád készül Falklandnál?

Argentína gazdasági blokád alá készül vonni a Falkland-szigeteket azzal, hogy megpróbálja leállítani a területet Dél-Amerikával összekötő egyetlen légi járatot – adta hírül brit diplomata értesüléseire hivatkozva a *The Guardian* című londoni napilap hírportálja. Brit diplomaták úgy hiszik, hogy a szolgáltatás megszüntetésével Buenos Aires azt akarja elérni, hogy Londonnak immár ne érje meg fenntartani fennhatóságát a Falkland-szigeteken.

Tragédia Egyiptomban

Az ország jövője is veszélyben a port-szaídi végzetes futballmeccs után

Gy. Z.

► Egyre nagyobb tömeg gyülekezik a szerdán 74 halálos áldozatot követelő port száídi futballmeccs után a kairói Tahrír téren. A halálos áldozatok legtöbbször agyrázkódást kapott, illetve a fején talált mély vágásokba, fulladásba és a pánikba haltak bele. A hatóságok háromnapos nemzeti gyászt rendeltek el. Az áldozatok temetése tegnap délben kezdődött Port Szaídban, ahová a hadsereg több egységét is átvezényelték.

Az egyiptomi államügyész 52 ember kihallgatását rendelte el, rajtuk kívül pedig a kormányzó és a város volt biztonsági főnöke is a kihallgatásra várók közt van. Az egyiptomi, első osztályú meccset bizonytalan időre elhalasztották, az ország futballszövetségének vezetése pedig távozott.

A parlament tegnapi ülését egyperces néma csenddel kezdte meg. Mohamed Szada al-Katarni szóvivő szerint az egyiptomi forradalom „veszélyben van”. A Kairóban a Tahrír teret elfoglaló tü-

Port Szaídban lángba borult szerda este a futballstadion. A halálos áldozatok többnyire megfulladtak

Fotó: MTI

netők – nagy részük a tegnapi meccsen játszó al-Ahli szurkolója – fém korlátokkal és járművekkel zárták le a teret, ahogy tavaly is, Mubarak megbuktatása előtt. A

BBC tudósítója azt is hozzáteszi: a futballszurkolók maguk is rendkívül erőszakosak, főleg az al-Ahli szurkolótáborra. Az utóbbi időben többször is hevesen össze-

csaptak a rendőrséggel a különböző politikai tüntetéseken, egyes spekulációk szerint pedig a biztonsági erőknek is az érdekében állt, hogy szítsák a verekedéseket. ◀

Díjazták a legjobb orvosokat

B-T. E.

► Taroltak az udvarhelyszéki családorvosok a Magyarországon meghirdetett *Az év praxisa a Kárpát-medencében* elnevezésű versenyen: a tíz határon túli díjazottból négyen itteniek. A magyar Országos Alapellátási Intézet tavaly másodjára írta ki a versenyt, s míg az elsőn csak az anyaországi családorvosok pályázhattak, a másodikon már a Kárpát-medencei háziorvosok is lehetőséget kaptak. *Az év legjobb praxisa a Kárpát-medencében* címet ötézer szavazattal dr. Csáki Mária székelyudvarhelyi háziorvos nyerte el. Elmondása szerint egy gyógyszerügynök hívta fel a figyelmet a lehetőségre, de valójában a pácienseinek köszönheti, hogy bekerült a versenybe. Tizenhatodik éve felügyeli a széke-lyudvarhelyi páciensek egészé-

gét, és hogy éppen ők dönthettek a kitüntetéséről, a doktornő szerint ez különösen megtisztelő; a lehető legjobb visszajelzés. „Ilyenkor érzem még inkább az ember, hogy a nehézségek, a szürke hétköznapok ellenére is megéri, és folytatni kell a munkát, hiszen az emberek, ha ezt nem fejezik is ki lépten-nyomon, de hálásak azért, amit teszünk” – fejtette ki az első helyezett, aki egyébként már kiskorától tudatosan készült az orvosi pályára.

A díjátadó ünnepségre január hónap utolsó napján Budapesten került sor, dr. Csáki Mária első helyezése mellett a harmadik díjat a szintén udvarhelyi dr. Veres Rózsa vehette át, a Bögözben praktizáló dr. Nagy Gizella ötödik lett, míg a hatodik helyen szentlőrincen egy székelyudvarhelyi háziorvos, dr. Orbán Sándor végzett. ◀

Nadrág helyett autókormány

K. Zs.

► Sepsiszentgyörgyön vásárolt gyárat a svéd Autoliv cég. A háromszéki megyeszékhelyen ösztöli autókormányok gyártását tervezik a svédek. A cég már az idén hatszáz személyt szeretne foglalkoztatni, de munkatársai számát a következő években akár ezerötszázra is növelné – jelentette be Antal Árpád. Sepsiszentgyörgy polgármestere az LRO nadrágyár tulajdonosával, Keresztes Zoltánnal tartott közös sajtótájékoztatót ismertette, hogy az új nagybefektető Sepsiszentgyörgyön telepedik le.

„A tranzakció több hónapos intenzív tárgyalást követően jött létre, Sepsiszentgyörgyöt összesen tizenhat romániai helyszín közül választotta ki a svéd befektető” – mondta Keresztes Zoltán, aki nem árulta el az adásvétel pontos

összegét, de utalt arra, hogy több millió euróért adta el a 37 ezer négyzetméteres telket, rajta a 13 ezer négyzetméternyi épülettel. Hozzátette: az egyezség értelmében a nadrágyár szeptember 15-ig még a jelenlegi helyszínen működik tovább, addig ugyancsak Sepsiszentgyörgyön felépítenek egy kisebb, kétezer négyzetméteres gyárcastrókot, és oda költöztetik át a termelést. Keresztes Zoltán leszögezte: a jelenlegi 620 alkalmazottjából kétszázat tart meg, de az újonnan betelepülő Autoliv átveszi a régiék közül azokat, akik ezt szeretnék, és még bővíti is az álláshelyeket.

Keresztes Zoltán szerint a nadrágyár jelenlegi alkalmazottait hasonló munkakörben tudja foglalkoztatni az Autoliv, hiszen BMW- és Volkswagen-kormánykerekekre való bőrhuzatot kell majd varrniuk. ◀

Politikai vihar az Új Színháznál

Hírösszefoglaló

► A fasiszmus térnyerése ellen szervezett demonstrációt a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége (MEASZ) szerda délután a fővárosban az Új Színház elé. A tüntetés főszervezője, Hanti Vilmos, a MEASZ elnöke a Paulay Ede és a Dalszínház utca keresztelődésében felállított pódiumról azt mondta: „nem szabad hagyni, hogy a szélső-jobboldal ellepje az országot, ezért minden demokratának és antifasisztának össze kell fogynia”. A rendezvényen mások mellett felszólalt Horváth Csaba, az MSZP fővárosi frakciójának vezetője, aki kiemelte: „ma megkezdődött Dörner György uralkodása”, de ez nem tart sokáig, mivel a művészetet és színházat „csak ideig-óráig lehet sötétségben tartani”. A rendezvényt az *Örömmóda*val kezdték, amit hangos

Tüntető és ellentüntetők Budapesten. Örömmóda és Magyar Hiszekegy

fütttyzóval fogadtak az ellentüntetők. Az ellendemonstrálók végig bekiabálásokkal és fütttyzóval zavarták a beszédeket. A tüntetés résztvevői erre „nácik haza!” felkiáltásokkal válaszoltak. A szembenálló csoportok között nem alakult ki fizikai összetűzés, mivel a készenléti rendőrség egységei sorfállal választották el őket. A rendőrség két em-

bert előállított. Az Andrassy úton az Opera előtt fekete egyenruhás, árpádsávos sálát viselő férfiak álltak alakzatban. Végül a Balettintézet egykori épülete előtt elszavalták a *Magyar Hiszekegyet*, majd elvonultak a Deák Ferenc tér felé. Az antifasiszta tüntetésen mintegy kétszázan vettek részt, az ellentüntetők körülbelül feleannyian voltak. ◀

Ezért mondott Necas nemet

ÚMSZ

► „A közös európai pénznem, az euró csak akkor maradhat fenn, ha az euróövezet a jövőben gyakorlatilag föderációvá válik” – állítja Petr Necas cseh miniszterelnök a *Lidové Noviny* című konzervatív prágai napilapban tegnap közölt írásában. „Ugyanakkor nyitott kérdés maradt – írja Necas –, hogy ilyen körülmények között a Cseh Köztársaság valóban be akarja-e vezetni az eurót, és ha igen, mikor. [...] Az euróövezetnek jelenleg nincs más választása: vagy szétesik, amit nyilván komolyan senki sem akarhat, vagy a szövetségi gazdasági alakulat irányába mozdul el” – vélekedik Necas. Mint ismeretes, Nagy-Britannia mellett Csehország volt a második ország, amely nem csatlakozott az új európai uniós pénzügyi szerződéshez. ◀

Selyemzsinór Bocnak?

Saját pártjának honatyái szólíthatják fel távozásra a PDL-s kormányfőt

ÚMSZ-összeállítás

► Bár pártjából egyre többen kérik lemondását, Emil Boc kormányfő tegnap azt hangoztatta, az új parlamenti ülészekben számít a koalíciós alakulatok támogatására. „Fontos, hogy számbeli többségünket érvényesíteni tudjuk és a törvényhozási munka fennakadások nélkül folyjon” – fogalmazott a miniszterelnök. Saját sorsát firtató kérdésekre sejtelmesen hozzátette: politikai kérdésekről csak a jövő héten kíván beszélni, jelenleg a hideg okozta problémák és a Nemzetközi Valutaalappal folyó tárgyalások foglalkoztatják.

Amúgy tegnap az alkotmánybíróság is nyilvánosságra hozta a választások összevonását tiltó döntésének indoklását. A taláros testület szerint azért nem lehet a helyhatósági választások elhalasztásával egy időben megtartani az idén esedékes parlamenti és önkormányzati választásokat, mert helyi választottak mandátumát nem lehet meghosszabbítani.

A *Gândul* című internetes újság tegnapi számában – PDL-s forrásokra hivatkozva – arról írt, hogy utolsó napjait tölti Emil Boc a kormány élén. A neve elhallgatását kérő „informátor” tudni véli, hogy a miniszterelnök a Nemzetközi Valutaalap delegációjának távozása után párttársai nyomására lemond tisztségéről.

A lap szerint a PDL parlamenti frakciói jövő kedden szólítják fel távozására Emil Bocot. Addig szeretnék megbiztosítani azt a parlamenti többséget, amely megszavazna egy esetleges technokrata miniszterelnök vezette kormányt. Ebben számítanak az

Nem kizárt, hogy államfő meglepő bejelentéseket tesz majd a pártokkal való jövő hétfői konzultáción

Konzultációra hívta a parlamenti pártokat Traian Băsescu

A parlament működésének biztosításáról és az uniós stabilitási szerződés ratifikálásáról kíván konzultálni jövő hétfőn Traian Băsescu államfő a parlamenti pártok vezetőivel. Tegnap délután kiküldött meghívójában az államfő külön időpontot ajánlott az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) vezetőinek, akik a múltban többször is hangsúlyozták, nem kívánnak egy asztalhoz ülni a koalíciós alakulatokkal.

RMDSZ és az ellenzék több politikusanak a támogatására.

Több PDL-s politikus már korábban kijelentette, hogy tudomásuk szerint az államfő is kívánatosnak tartaná a személyese-

rét a kormány élén. Traian Băsescu legutóbb, vasárnap két órát tárgyalt Emil Bockal a Cotroceni-palotában, ám a megbeszélésekről nem szivárogtak ki részletek. A miniszterelnök tá-

vozásáról szóló forgatókönyvet támasztja alá az is, hogy Elena Udrea fejlesztési miniszter arról beszélt: a kormánynak vissza kell nyernie hitelét, mert így csak ballaszt a választásokra készülő PDL számára.

A nagyobbik kormánypárt legutóbbi együttes frakcióülésén több képviselő és szenátor nyíltan bírálta Emi Bocot, mert szerintük „nem ura a helyzetnek”. Válaszul a kormányfő állítólag azt mondta: tudja a megoldást, s jövő héten fontos bejelentésre készül. ◀

Ponta: „fagyos” a helyzet

M. Á. Zs.

► „Amint önök is láthatják, a romániai helyzet még mindig fagyos. A tavasz még messze van, de azon vagyunk, hogy minél hamarabb eljőjön” – üdvözölte tegnap az évszakhoz illő hasonlattal a Nemzetközi Valutaalap (IMF) romániai küldöttségének tagjait Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök. Az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) társelnöke előrebocsátotta, hogy a napi problémákon túl be szeretné mutatni az ország hitelezőinek azokat a lehetséges intézkedéseket is, amelyeket választási évben meg kellene hoznia a kormánynak.

Victor Ponta szerint az IMF és az Európai Bizottság képviselői megerősítették, az idei költségvetési hiány nagyobb lesz a kormány által hangoztatott 1,9 százaléknál. „Meglepetéssel és szomorúsággal hallottuk nemzetközi partnereinktől, hogy a 2012-es előrejelzések nem állják meg helyüket. A költségvetési hiány legalább 0,2 százalékkal nagyobb lesz, tehát a nemzeti össztermék 2,1 százalékkal csökkenhet, ugyanígy Elena Udrea fejlesztési miniszter további 280 millió euró szétosztására kapott felhatalmazást” – fogalmazott az USL társelnöke.

Hozzátette: az Európai Unió tagállamainak a 3 százalékos határon belül kell tartaniuk hiányukat, ezért csak azzal tudja magyarázni az államfő 1,9 százalékos hiányról szóló előrejelzéseit, hogy a fennmaradó részt a Demokrata-Liberális Párt (PDL) kampányára akarják fordítani.

A *Reuters* hírügynökségnek adott interjújában Victor Ponta elmondta, az IMF-delegáció tudára adta, hogy a kormánynak mihamarabb le kellene mondania, ugyanis képtelen életbe léptetni a reformokat és új törvényeket elfogadni. „Az emberek és a parlament bizalmát elvesztett kormány foggal-körömmel ragaszkodik a hatalomhoz, ezzel eljátszva az ország felemelkedési esélyét” – mondta az ellenzéki párt elnöke. Ponta leszögezte, hatalomra kerülése után az USL nem kívánja felrúgni az IMF-fel kötött keretszerződést, de enyhíteni óhajt a meg-szorító intézkedéseken.

Mint ismeretes, a kormány által összeállított és a parlamentben megszavazott 2012-es állami és társadalombiztosítási költségvetés 195,3 milliárd lej bevételt és 206,5 milliárd lej kiadást vizionál. A 11,2 milliárd lejes hiány a nemzeti össztermék 1,9 százalékát tenné ki. ◀

Pozitív a román EU-s mérleg

M. Á. Zs.

► Az Európai Egyesült Államok létrejötté biztosíthatja az Európai Unió tagállamainak versenyképességét Traian Băsescu államfő szerint, aki a Románia csatlakozásának ötödik évfordulója alkalmából szervezett konferencián leszögezte, az uniós országoknak előbb vagy utóbb le kell mondaniuk majd szuverenitásuk jelentős részéről annak érdekében, hogy a globális piacon ne kerüljenek lépéshátrányba. Az államfő ugyanakkor elismerte, az EU jelenleg szűkebb korlátok között működik, elképzelése egyelőre nem jelent valós opciót.

Románia uniós megítélésével kapcsolatban Traian Băsescu el-

mondta, Brüsszel nyitottan és jóindulatúan áll hozzá az ország modernizálásához, csak akkor érkeznek negatív jelzések amikor „letérünk a kijelölt útról”. „Ha nem torpantunk volna meg vagy kétszer, akkor idén nyáron valószínűleg lezárhattuk volna az együttműködési és ellenőrzési mechanizmust (MVC)” – fogalmazott az államfő.

Leonard Orban európaügyi miniszter arról számolt be, hogy a közhiedelemmel ellentétben Románia 5,6 milliárd euró hasznot húzott az uniós tagságból. Számításai szerint az utóbbi öt év alatt az ország 11,91 milliárd eurót hívott le, miközben csak 6,24 milliárdot kellett befizetnie a közös kasszába. ◀

Öt éve az Európai Unióban: Leonard Orban, Emil Boc és Traian Băsescu

Egy jó hír,
meg egy rossz

Salamon Márton László

1,85
1,62
1,42
1,24
Nem, nem találták el. A fenti számsor nem testmagasságot jelez, hanem a romániai magyarság lélekszámát, abszolút számokban, millió lakosban, 1987-től napjainkig. A statisztika egész egyszerűen sokkoló, hiszen azt mutatja, hogy tízevenként nagyjából kétszázézerrel csökken a romániai magyarok száma (kivétel az 1987 és 1992 közötti időszak, amikor még ennél is rohamosabb volt a fogyás: 1992-ben 230 ezerrel voltunk kevesebben, mint az öt évvel korábban, még az „átkosban” tartott népszámláláson). Ilyen ritmusban hatvan év múlva már nem is lesznek magyarok Romániában, vagyis a mi unokáink – a mostani harminc-negyveneseké – már románok lesznek. Akármilyen megdöbbentően is hangzik, nagyjából erre kell tehát felkészülni, leendő nagytaták, nagymamák...

Persze a demográfiai folyamatok nem ennyire lineárisak, ahogyan mi itt, leegyszerűsítve, megfogalmazzuk. Emellett a csökkenési trend sem abszolút számokban, hanem arányokban releváns, és ha a százalékarányos népességfogyást nézzük, akkor tíz- (az 1987 és 1992 közti időszak esetében öt-) éves időközönként 12,5 százalékkal apadt a magyarság. Ha a jelenlegi, alig 1,24 milliós lélekszámra alkalmazzuk ezt az arányt, akkor – a linearitás megtartásával – arra a következtetésre jutunk, hogy a 2021-es népszámlálás 1,09 milliós magyart „talál” majd Romániában. (Vagyis a következő csökkenés már „csak” mintegy 150 ezresre tehető, az azutáni 130 ezresre, és így tovább.)

Ugyanakkor meg kell azt is állapítanunk: szociológusaink által is táplált hiú ábránd volt bizony abban reménykedni, hogy a románok nagyobb arányú külföldi munkavállalásának, illetőleg a magyarság – vélten vagy valósan – magasabb gyermekvállalási hajlandóságának köszönhetően megnő a magyarság aránya. Az valóban igaz, hogy tartós külföldi munkavállalás szempontjából a magyar közösség alul-reprezentált a román többséggel szemben, ez a tény viszont csak mérsékelni tudta a magyarságnak a teljes lakossághoz arányított csökkenését: 6,6-ról 6,5 százalékra. Összefoglalva tehát, két hírünk van: egy jó, meg egy rossz. Kezdem a rosszal: „mi” egyre kevesebben vagyunk. És akkor a jó hír: „ők” is...

Román lapszemle

Megváltozott annak a villamosvezetőnek az élete, aki január 6-án elütötte a síneken szabálytalanul megfordulni kívánó Mircea Lucescu labdarúgóedzőt. Marian Bartoc igazságtalannak tartja, hogy a híres tréner népszerűségét kihasználva őt teszi felelőssé a balesetért. (Evenimentul zilei) 28 kilométeres hosszúságú repedés jelent meg az Antartiszt borító jégmezőn. Az óriási iceberg a napokban végleg leszakad és „önálló életet” kezd. (Adevărul) ► 2282 lejjel Szeben megyében a legnagyobb az átlagkereset Erdélyben. Az erdélyi szászok központjának tavaly sikerült leköröznie a listavezető helyét öt éven keresztül kiszajító Kolozs megyét. (Adevărul) ► Mihaela Popa demokrata liberális képviselő törvényjavaslatát javaslata szerint február elsejéig hosszabbítanák meg a téli vakációt. (România liberă)

Hitel után – törlesztés

Nem a mostani esztendő lesz az adósságtörlesztés szempontjából a legnehezebb, hiszen idén „mindössze” 1,31 milliárd különleges lehívási jognak megfelelő összeget kell törleszteni.

Bogdán Tibor

A Nemzetközi Valutaalap Romániával foglalkozó küldöttségének vezetője, Jeffry Franks mostani bukaresti vizsgálódásai alkalmával is felváltva dicsért-bírált, alapvetően azonban elfogadhatónak tartotta a romániai gazdaság sarokszámainak alakulását.

Esedékes részletek

A gondok azonban csak most kezdődnek, amikor nem csak a felvett pénzt kell visszafizetni, de a tekintélyes összegekre rúgó kamatokat is. Az idei esztendődtől kezdve 13,4 milliárd eurós valutaalapi kölcsönt kell Romániának kifizetnie. 2015-ig a Nemzetközi Valutaalaptól felvett pénzt kell törleszteni, 2015-től kezdődik meg az Európai Bizottságtól kapott öt milliárd euró megadása, 2022-ig kell visszaadni a Világbanktól kapott 600 millió eurót. Ilyen

szempontból nem a mostani év lesz a legnehezebb, hiszen idén „mindössze” 1,31 milliárd különleges lehívási jognak megfelelő összeget kell törleszteni, ami további 320 millióval kiegészülve meghaladja az 1,6 milliárd különleges lehívási jogot. Jövőre viszont ennek közel a háromszorosát kell majd kifizetni, akárcsak 2014-ben, hogy a következő esztendőben ismét nagyjából az ideai törlesztések szintjére csökkenjen az adósság. A különleges lehívási jog a Nemzetközi Valutaalap speciális „pénzname”. Árfolyama, akárcsak minden valutáé ingadozó. 2009-ben, amikor a bukaresti illetékesek a készenléti hitelszerződést megkötötték, egy különleges lehívási jog 4,6 lej (1,1 euró) ért, árfolyama viszont jelenleg már 5,1 lej (1,2 euró).

Üres államkassza

Az ideai visszafizetéseket megkönnyíti az a körülmény

Az IMF-hitel törlesztési menetrendje			
– milliárd különleges lehívási jogban –			
Év	Adósság	Kamat	Összesen
2012	1,31	0,32	1,63
2013	4,05	0,27	4,32
2014	3,88	0,08	3,96
2015	1,23	0,01	1,24
Összesen	10,47	0,68	11,15

is, hogy a kormányra háruló részletek viszonylag szerények, a teljes tartozásból 9 milliárd eurót a Román Nemzeti Banknak kell majd törleszteni – a központi jegybank valutatartalékai pedig elégségesnek mondhatók.

Az állam kasszája viszont továbbra is üres. A kormánynak már a valutaalapiakkal létrejött hitelszerződés megkötése nyomán is arra volt szüksége, hogy drasztikusan megnyirbálja a közalkalmazottak fizetéseit és 19 százalékról 24 százalékra emelje a hozzáadott értékadót. A rá háruló kölcsönrészlet törlesztéséhez a jelenlegi körülmények közepette megintcsak rákényszerül az adók, illetékek megemelésére, vagy a jövedelmek újabb lefaragására – bár ez utóbbinak kisebb a veszélye, igaz, az előbbieket sem lehet már nagyon tovább növelni. Ezt ugyanis megnehezíti az a tény is, hogy Románia a hitelezőkhöz inté-

zett szándéklevelében biztosította nemzetközi partnereit, nem kerül sor a jövőben az adóterhek növelésére, illetve, hogy a vállalkozások kiszámíthatósága és a stabilitás kedvéért a lehetőségek szerint nem változtat az adórendszeren sem.

Pénzügyi szakemberek véleménye szerint egyébként a bérek befagyasztása például öt százalékos éves inflációsszint mellett a vásárlóerő számottevő, akár 40 százalékos is elérő csökkenésével járna. Mindezek az intézkedések súlyos társadalmi feszültségekhez vezetnének, amire egyetlen kormánynak sincs szüksége, és különösképpen igaz ez a sorozatos utcai tüntetésekkel szembenező Boc-kabinet esetében.

Különösebb gazdasági növekedésre idén sincs kilátás, nagyrészt azért, mert a bruttó nemzeti össztermék alakulását 65 százalékos

arányban a fogyasztás befolyásolja. A pénzühiány miatt azonban a kereslet visszaszorul, a bruttó nemzeti össztermék képzéséhez hozzájáruló ágazatok – a mezőgazdaság, az ipar, a kivétel – mindössze 35 százalékos részarányával viszont képtelen lesz egymagában a nemzeti vagyon gyarapodásának húzóerejévé válni.

Honnan jöhet a pénz?

A kormánynak pénzszerzésre így már csak az a lehetősége maradna, hogy vagy megnövelje az európai alapokból lehívható összegeket (amire viszont, amint azt az utóbbi évek tapasztalata világosan bebizonyította: képtelen), vagy jelentősebb külföldi beruházásokat vonz be – csak hogy a jelenlegi gazdasági-pénzügyi válság, a választási évben várható politikai csaták és bizonytalanság, továbbá az ilyen körülmények között biztosra vehető populista intézkedések körülményei között rendszerint alaposan megcsappan a befektetői kedv.

Így annak a legnagyobb valószínűsége, hogy a kormány a bankoktól vesz fel kölcsönt, a valutaalapi részle-

tek törlesztésére, ami természetesen csak az adósságösszeg továbbgörgetését jelenti.

A román kormány Nemzetközi Valutaalaphoz eljuttatott szándéklevelében, a költségvetési bevételek növelését célzó intézkedések sorában egyebek között azt is leszögezi, hogy a mezőgazdasági ágazat esetében az állami költségvetésből nyújtott szubvenciókat a jövőben az Európai Uniótól lehívható alapokkal helyettesíti. Hazai szakemberek ezt az elképzelést erőteljesen bírálják. A Romániai Magántőkével Működő Munkáltatók Országos Szövetségének elnöke, Costel Olteanu szerint ez a lépés az ágazatnak juttatott támogatások visszafogását jelentené. Emellett a kormány kiengedné a kezéből a mezőgazdaság irányítását, ezzel pedig veszélyeztetné a lakosság élelmezési biztonságát. Ehelyett inkább arra lenne szükség, hogy a bukaresti illetékesek kedvező kamatok mellett vegyenek fel pénzt a mezőgazdaság támogatására a Nemzetközi Valutaalaptól, az Európai Bizottságtól és a Világbanktól, ahogyan a 3 százalékosnál nem magasabb kamatlábat kiharcoló Görögország tette. ◀

Vízummentesen Amerikába – egyelőre álom

Az Egyesült Államok bővíti azoknak az országoknak a körét, amelyek állampolgárai vízummentességet élveznek az amerikai beutazásban, és több állam, köztük Kína és Brazília esetében felgyorsítja a vízumkiadás gyakorlatát, hogy fellendítse idegenforgalmát – jelentette ki szombati rádióüzenetében az amerikai elnök. Románia egyelőre nem részesül vízummentességben.

Gy. Z.

„Azt szeretnénk, hogy több látogató érkezzen hozzánk. Azt akarjuk, hogy pénzt költsenek nálunk. Ez jó a gazdaságunknak, és segít abban, hogy több vállalkozásnak biztosítsuk a fellendülést a növekedés és a foglalkoztatás érdekében. Alig várjuk, hogy ez megtörténjék” – mondta a napokban Barack Obama. (Magyar állampolgároknak egyébként 2008. november 17. óta nem kell vízumot igényelniük, ha az Egyesült Államokba utaznak, amennyiben biometrikus útvélvéllel rendelkeznek.)

Schengen – „csomagban”

Obama felhívta a figyelmet, hogy a vízumpolitikával kapcsolatos bejelentése a legújabb az amerikai gazdaság fellendítése érdekében, saját hatáskörben meghozott in-

tézkedései közül. Egyúttal ismét azzal vádolta meg a Kongresszust – ahol a képviselőházban republikánusoké a többség –, hogy megtagadja a gazdaságot erősítő intézkedések meghozatalát.

Az új amerikai ígéretekről természetesen a romániai sajtó is beszámolt. Az országot különösen kényesen érint mindenféle beutazási könnyítés, hiszen az Európai Unió belülről érvényes schengeni határok a Brüsszel által kilátásba helyezett különböző határidők sorra lejártak, és Bulgáriával egyetemben ma sem lehet tudni, hogy mikorra várható Románia felvétele a rendszerbe. Az unió erre hivatott intézménye ugyanis „csomagban” kezeli az új tagokat, s bár esetünkben az összes szükséges feltétel adott, Bulgária még mindig nem kaphatja meg a jeles osztályzatot. Szakértők szerint ez az egyik ok; a másik pedig egyfajta „megtorlás” a vétót mondók részéről.

Az amerikai kongresszus republikánus többségű alsóházának vízumpolitikáját bírálta Barack Obama

Sok az elutasított kérelem

A közelmúltban bevezetett új amerikai vízummentességi törvény (Visa Waiver) jelenlegi formájában nem támogatja Romániát – emlékeztet a *România Liberă*. – Ennek az az oka, hogy határozottan mérhető feltétele van: az elutasított vízumkérelmek aránya nem lépheti túl a 10 százalékot, márpedig az ország esetében ez a szám rendkívül magas: a *Mediafax* szerint 22,4 százalék. Ugyanakkor az elmúlt években észlelhető volt a mutató változásának trendje is: 2009-ben az elutasított vízumkérelmek még 26,3, 2010-ben pedig 24,8 százalékot tettek ki. Az amerikai tervet annak ellenére üdvö-

zölte az új román külügyminiszter, hogy nem sikerült bekerülni a programba. Cristian Diaconescu utalt arra, hogy tárgyalásokat folytat a tengerentúl, mivel egyes amerikai tisztségviselők még mindig fenntartással élnek Romániával kapcsolatban, és ez negatív hatással van nemcsak a román állampolgárok utazási lehetőségeire, hanem a vállalkozások erőfeszítéseinek a fokozására és elmélyítésére, a kétoldalú gazdasági kapcsolatokra is.

A Vízummentességi Program szigorúsága ellenére rugalmasságot is tanúsít: a kritériummal kapcsolatban kivétel tehető az olyan országok esetében, amelyek nem jelentenek veszélyt a közrendre és a közbiztonságra, valamint nem szegik meg 3

százaléknál nagyobb mértékben a bevándorlási szabályokat. Feltétel még, hogy a programba bekerülő államok „teljes mértékben működjen együtt az Egyesült Államokban terrorizmus elleni küzdelemben”. Az ügy külön pikantériája, hogy Barbara Mikulsky szenátor, aki a Visa Waiver előadója a Kongresszus felsőházában, eredetileg lengyel származású, és természetesen a törvény mellett foglalt állást, hiszen Lengyelország azt szeretné, hogy bekerüljön a vízummentességi programba.

Ütítverv a jelentkezőknek

Jelenleg 36 állam polgárai lehetnek részesei a Vízummentességi Programnak,

amely lehetővé teszi a számukra, hogy látogatási céllal legfeljebb 90 napos időtartamra vízum nélkül utazhassanak be az Egyesült Államok területére. Megjegyzendő, hogy a 2004-ben az Európai Unióhoz csatlakozott tíz új tagország közül Szlovénia volt az egyetlen – elemzők szerint nyilvánvalóan az Amerikában erősen mondható szlovén lobbinak köszönhetően –, amelyik már a Vízummentességi Program 2008-ban történt kiszélesítése előtt is élvezhette az előnyeit. A Visa Waiver-státus elnyerésért versenyt vívó országok számára – a diplomáciai életben újabban divatosá vált kifejezéssel élve – útítvert dolgoztak ki. Ebbe a tíz országba Bulgária, Ciprus, Horvátország, Lengyelország, továbbá Argentína, Brazília, Chile és Uruguay, valamint Izrael társaságában Románia is beletartozik. Tajvan pedig már a konkrét jelölt-státus is elnyerte, pillanatnyilag a felvételére vár a programba.

Kétségtelen tény, hogy Románia helyzetét sokban javíthatja felvétele a schengeni országok sorába, mivel – mint láttuk – a vízummentességi programba való bekerülés feltételei közé tartozik az is, hogy az adott országot mindent megtesz a terrorizmus elleni nemzetközi küzdelem sikeréért. Márpedig ez egyúttal az Európai Unió biztonságpolitikájának és a schengeni övezetnek is kiemelt célja. ◀

Laptop

A nap címe. A népszámlálás eredménye: Románia elveszített kétfélmillió lakost, ziare.com

Magyarázat. Tehát nagyjából tíz százalékot. Lehet, hogy ez jó hír?

Amin a hatalom nem teheti túl magát. Egy fiatal ember az Egyetem térről remek beszédet mondott az európai parlamenti képviselők előtt. Egyszerű szavakkal, tárgyatrörő keresetlenséggel Claudiu Crăciun oly hatásosan fogalmazta meg a tüntetések lényegét, hogy felállva tapsolták meg. A *Cotidianul* honlapján megtekinthető és elolvasható a „hozzászólás” (angolul beszélt, szabadon). Sokan sokáig nem fogják elfelejteni, sokaknak sokszor eszükbe jut. Számunkra pedig ismét bebizonyosodott a békés, de értelmes érvek ereje. Ezekkel a hatalomnak nincs mit kezdenie, sem cáfolni, sem elhallgattatni nem tudja őket. „Nem líderként vagy képviselőként jöttem ide, a köztéren ilyen nincs.” „Én itt vagyok, de a szívem otthon van, velük, a tüntetőkkel.” „Kérem tapsolják meg és üdvözljék azokat az embereket, akik visszaadták Románia hitét a demokráciában.” „Nehéz idők azok, amikor az emberek már nem hisznek az őket képviselő politikusokban, hanem csak a népben. Mindenki bennünk kellene. Ez az Egyetem tériek legfontosabb üzenete. Hinni akarunk a politikusokban, hinni akarunk a demokráciában, a közintézményekben. De ne tegyék ezt nekünk olyan nehézé.” A demokráciát hosszú távon nem lehet nélkülözni.

Luxusztrájk, fogalmi tisztázás. Roberta Anastase képviselőházi elnök és főszámoló kijelentette, hogy az ellenzék „luxusztrájkja” voltaképpen amolyan lógás. Mircea Dusa szocialista frakcióvezető (vagy valami ilyesmi) viszont azt mondta, nem sztrájkról van szó, hanem protestálásról, bojkottról. Mindezekről a *Curierul național*-ban olvastunk. Amíg ezek eldöntik, hogy mit is csinálnak tulajdonképpen, amikor nem csinálnak semmit, az elszánt Roberta számol, egyre számol, és nyitott szemmel kvórumokról álmodik.

A nap állhíre. Új, szakértői kormánya lesz Romániának, miután Traian Băsescu technokratának nevezi ki Emil Bocot. „Ez sem lehet nehezebb, mint a kaszálás, a gyalulás vagy a hólapátolás”, mondta bizakodva a leendő technokrata kormányfő.

Minden napra egy mondat

„Óvakodj az olyan gondolkodóktól, akiknek az elméje csak akkor működik, amikor meg van töltve idézetekkel.” Emil Cioran

Mellesleg szilikon

Egészséges férfiszem és -agy a női mell körül forog. Ezt akár axiómaként is elfogadhatjuk. A mell ugyanis a női nem olyan ékessége, amit becsülni kell, szeretgetni, cirógatni, becézgetni, esetleg dévajul kissé belemarkolni – a variációk száma n az n-ediken.

Most mégis baj van ezekkel a keblekkel, pontosabban kebelcsodákkal. A minap le tartóztatták Marseille-ben egy hibás implantátumokat gyártó cég 71 éves korba lépett alapítóját. Világszerte riadalmat keltett ugyanis, hogy a vállalkozás szakadásmentes szilikonpárnáikhoz engedély nélküli szilikongélt használtak. A gyanú szerint a nem engedélyezett gél, amely tízszer olcsóbb, mint az egészségügyi előírásoknak megfelelő anyag, a francia hatóságok vizsgálata szerint öt százalékkal megnöveli az implantátum borításában a szakadás kockázatát, ennek következtében a környező szövetek gyulladását és a szilikon szívárgását. A betéteket 2010 elején visszahívták a piacról.

Gyulay Zoltán

Addig azonban tüle-

kedtek érte a hölgyek, csoda-e hát, hogy például egyedül Franciaországban ezerhétszáz ilyen implantátum dagasztja a női kebleket. A bulvársajtó jóvoltából pedig részletes információkat nyerhetünk arról, hogy egy-egy valódi híresség vagy celeb milyen gyártmánnyal és hány köbcentivel töltette meg magát. (Feltöltés nélkül már nem is celeb a celeb.)

Nem állítom, hogy ellensége volnék egy-egy pár méretezesebb testrésznek (nevezzük magyarul a nevén: csöcsnek), sőt, de van egy feltételem: a természetesség. Ha a mell gyárilag készült, és nem utólagos barkácsolás révén. Egy barátom arról panaszkodott, hogy a push-up melltartók mennyire csalókák tudnak lenni: a hölgyek csodálatos idomokat sejtetnek, aztán mire az ember kihámozza őket, jóformán nem marad utána semmi. Azt mondom erre: még mindig inkább ezt, mint hatalmas léggömböket. Természetellenes lufikat, amelyek bármelyik pillanatban kidurranhatnak. Nem akarok ugyan a csálhatatlan szakértő szerepében tetszeleg-

ni, de bizony egyetlen pillantásból meg tudom állapítani az adott testrészt természetességét vagy művi voltát. (A tapintását csak azért nem, mert az ilyenért már ki sem nyújtom a kezemet.) Először is nincs az a tökéletes sebészi munka, amely után ne maradna akárcsak egy picinyke heg sem, de egy bizonyos méret fölött már-már a kaszabolás nyomaival is találkozhatunk. (Az ezzel foglalkozó „szaklapokban” sminkkel és fotóshoppal

ezeket a nyomokat – persze – akkurátusan eltüntetik; nem kell az antipropaganda.) A másik – és legalább ilyen árulkodó – jel a kebel esése. Ha a bimbó egyenesen előre meredve szinte kiböki a szemünket, legyünk éberek! Ugyanígy a szép kerek cipőformánál (cipónak szép, mellnek kerek)! Amiről még felületes nézésre is ordít, hogy ez maga a Szilikon-völgy.

El kell mindazonáltal ismernünk, hogy itt a kereslet és a kínálat találkozásának lehetünk a – hm – szemtanúi. Férfitársaim zöme ugyanis nem osztja az én nézőpontomat (már ami a természetesség igényét il-

Tünti

Horváth Szekeres István

Rétegzettség

Sokszor rámutattak arra, hogy a totalitárius mozgalmak felhasználják a demokratikus szabadságjogokat és csalárdul visszaélnék velük – pusztán azért, hogy azután eltörölhessék őket. Ez nemcsak a vezérek ördögi ravaszságából vagy a tömegek gyermeki ostobaságából fakad. A demokratikus szabadságjogok alapulhatnak az állampolgárok törvény előtti egyenlőségén, organikus jelentőségre és funkcióra azonban csak abban az esetben tesznek szert, ha az állampolgárok csoportokhoz tartoznak, illetve csoportok képviselik őket, továbbá ha társadalmi és politikai hierarchiát alakítanak ki. Az osztályrendszernek, az európai nemzetállamok egyetlen társadalmi és politikai rétegződési formájának hanyatlása mindenképpen „egyike volt a legújabb német történelem legdrámaibb eseményeinek”, és kedvezően hatott a náciizmus létrejöttére, ugyanúgy, ahogyan a demokratikus Kerenszkij-kormány megdöntését is nagyban elősegítette, hogy Oroszország mérhetetlen nagy falusi népességében (...) nyoma sem volt a társadalmi rétegzettségnek. A Hitler előtti Németország állapotai jelzik azokat a veszélyeket, amelyeket a nyugati világ fejlődése magába rejt, hiszen a második világháború végén szinte mindegyik európai országban hasonló módon ment végbe az osztályrendszer drámai hanyatlása. Az oroszországi események viszont világosan megmutatják, hogy Ázsia forradalmi változásai milyen irányban fejlődhetnek. Majdnem mindegy, hogy a totalitárius mozgalmak a náci vagy a bolsevik mintát követik-e, hogy a tömegeket a faj vagy az osztály nevében szervezzük, hogy azt állítják magukról, hogy az élet és a természet vagy a dialektika és a gazdaság törvényeit követik.

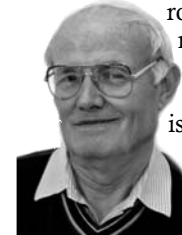
Hannah Arendt: A totalitarizmus gyökerei. Fordította Erős Ferenc

Fulladjon meg Ady Endre?

Karinthy szerint lehetőleg máma még! Már mint a Szabolcska Mihályról írt versparódiájában. Meg azért is, mert Ady aztán nem bánt kesztyűs kézzel a magyar arisztokráciával, még kevésbé az olyan országnagyokkal, mint Tisza Kálmán vagy Széll Kálmán. (Nemrég közöltük a Széll Kálmánt ostromozó cikkét). Azokról a nemesekről és mindenféle kalandorokról, akik Mohács után évszázadokon át oly szerencsétlenül vitték a maradék haza ügyeit, Ady így ír a Robbanó országban: „Ezek kinevezték magukat Magyarországnak, s a szent magyarság nevében kötötték az üzleteket, és zsebük kis sérelméért felborítottak mindent. Hogy a népet mindig elárulták, természetes, de elárulták választott dinasztiáikat, királyaikat, császáraikat, s ha kellett, az isteneiket is.”

A költészetének hatása okán joggal népvezérnek tartott Petőfit is idézhetnénk néhány kemény sorral. Ő sem csak a személyét sértegető honvédelmi miniszterből csinált szamarat. De Széchenyi Istvánról sem eléggé közismert, hogy mennyire kegyetlen kritikus volt. Naplójában (1829.VIII. 27) így summázza véleményét azokról, akik helyzetükből adódóan nem tettek meg mindent Magyarország fennállásáért. „Kutyákat kellene melléjük temetni!” A Kelet népében meg ezt (is) olvashatjuk: „Ismerem a magyart. Annyi nyomorúság dacára, okulni még mindig nem tudott, mikor kell felhúzni a vitorlát és mikor horgonyt vetni. Hanem csak neki nagy lelkesedéssel, mint a vak légy, egyik a másiknak!”

Elsőnek is A. L. csikszeredai olvasónknak ajánlom a fenti idézeteket, aki már másodjára fedi meg lapunkat, hogy, úgy mond kifigurázzuk fajtánkat és szamarat csinálunk a magyar vezetőkből. Ha az ő logikáját követnénk, akkor Kun Bélából, Rákosi Mátyásból, Kádár Jánosból, de még Szálasiból sem csinálhatnánk szamarat, mert hát ők is magyar vezetők voltak. Rákosi meg Szálasi Magyarországnak tartotta magát, amire nem egy mostani magyar vezetőben is nagy a hajlam. Főleg azokban, akik el akarják hitetni velünk, hogy ők mindent tudnak, s ha rájuk bizzuk magukat, ők megmentik ám a nemzetet és a Kánaánban vezetnek bennünket. Bizonyoságként csak úgy sugárik arcukról a küldetésstudat. Mi inkább Adynak hiszünk, aki már jóval Trianon előtt, 1906-ban figyelmeztetett: „Csodákat írnak a pári-

Sike Lajos

zi lapok a román géniusz repülő erejéről, a román ízlés nagy hajlandóságáról, a románság gazdasági bátorságáról, pár év alatt Kelet piaca Romániáé lesz. De ezt zengik az angol, német és olasz lapok is”. Am azok, akiket síki barátunk véd, nem olvastak, s önteltségükben ma sem olvasnak újságot, ezért nem is tettek semmit a tragédia elkerüléséért. Akkor miért is Ady Endre fulladjon meg?

leti), vagy ha osztja is, nem vallja be. A nők pedig hiúak – csak a férfiak hiúbbak náluk –, a legpompásabb példányuk sem elégedett soha önmagával, még mindig talál újabb és újabb javítanivalót: mindenképpen önsanyargató módszerekkel a koplaláson és a törzsfejlődés törvényeit meghazudtoló táplálkozásokon kezdve egészen a középkori kínzóeszközök igénybevételéig. És ha minden kötél szakad, ott az ultima ratio: jöhet a sebészkés.

Végzetlenül szerénységemben mindazonáltal nem hallgathatom el, hogy az idők folyamán teljes mértékben tisztába jöttem a melltartók betűkkel (kosár) és számokkal (mellbőség) jelölt méretezésével. Sőt: szemrevételezés útján azonnal párhuzamot tudok vonni a látott jelenség és az alfanyumerikus kódrendszer között. De el kell árulnom azt is: az évek során alapos empirikus ismeretszerzés útján végül mégiscsak elsajátított szakvéleményem szerint nem kell ide sem semmiféle betű, sem pedig szám, a legkevésbé köbcenti. Az az ideális méret, ha a kebel szépen belesimul az ember tenyerébe.

Ceterum censeo: nem árt, ha a méretező férfitenyér minél többet be tud fogni.

„Jótekonny” szórakozás

Sipos M. Zoltán

► Jótekonysági célból fogott össze a magyar egyetemi újságíró-képzés és médiakutatás támogatására létrehozott háttérintézmény, a Medea Egyesület és a GitárEast Egyesület. A két szervezet jóvoltából kedden, február 7-én nagyszabású rendezvényt szerveznek Kolozsváron, amelynek bevételét annak az újságíró–szakos lánynak a megsegítésére fordítják, aki egy tavalyi szerencsétlen baleset következtében elveszítette édesapját és édesanyja is súlyosan megsérült. A jótekonysági eseményen a közismert erdélyi rock-együttes, a kolozsvári Knock Out is részt vesz. „Tavaly decemberben a Szatmárnémetiben lakó egyetemista lány családjának háza gázzsivárgás miatt felrobant, édesapja életét vesztette és édesanyja is kritikus állapotba került. Úgy döntöttünk, hogy beszállunk ebbe a jótekonysági koncertbe: sajnos az elvesztett embereket nem tudjuk pótolni, de legalább a ház rendbetételét szeretnénk elősegíteni.” – mondta el lapunknak Miklós Gyuri, a Knock Out együttes basszusgitárosa. Az első, spontánul szerveződő segítségnyújtást követően a

A Knock Out zenekar tagjai remélik, hogy kedden jelentős összeg folyik be a diáklány megsegítésére

GitárEast Egyesület - amely az itthoni, minőségi, elsősorban magyar hangszeres zene támogatására jött létre – közös szervezésbe fogott a Medea egyesülettel. Ennek az összefogásnak eredménye a keddi esti műsor, amelyben a Kalapos Jazz Band és a Szomszédnéni Produkciós Iroda is részt vállalt. „Nyugaton a jótekonysági koncertek vállalása igen elterjedt, de nálunk sajnos még nem mindennapos esemény. Számunkra az lenne a legfontosabb, ha minél többen eljönének erre a koncertre, ha

minél nagyobb összegű adomány gyűlne össze, s így minél többet tudnánk segíteni a diáklánynak, aki most embert próbáló időszakot él meg” – fogalmazott a Knock Out zenésze.

A kedvelt erdélyi rock-banda egyébként idén is fellép a már megszokott ünnepi dátumokon: Március 15-én Kolozsváron, a Szent György Napokon a háromszéki megyeközpontban, és máris meghívásuk van néhány klubkoncertre a kolozsvári Bulgakov Irodalmi Kávéházba. Miklós Gyuri azt is el-

árulta, hogy jövőre, az együttes fennállásának 20-ik évfordulója alkalmából új albumot készít, vadonatúj dalokkal a Knock Out.

A keddi jótekonysági koncertnek a kolozsvári Euphoria Music Hall ad otthont (Ploiești utca 51), este hét órától. Beléptidj nincs, minden adományt a diáklány megsegítésére fordítanak a szervezők. Adakozni a Banca Transilvania RO97BTRL01301201C97585XX (lej) és RO72BTRL01304201C97585XX (euró) számlaszámain is lehet. ◀

Torockó világörökség lesz?

ÚMSZ

► Kelemen Hunor kulturális és örökségvédelmi miniszter javaslatára Torockó, a Kárpát-medence legépebben és ugyanakkor leghitelesebben fennmaradt népi építészeti együttese felkerült az UNESCO Világörökségi jegyzék várolistájára. Torockó az első erdélyi magyar település, amelyet a szaktárca felterjesztett a nemzetközi szervezet várolistájára.

„Mivel Romániának jelenleg roppant kevés az esélye arra, hogy új helyet szerezzen a jegyzéken, a szervezet ugyanis egyensúlyt kíván teremteni Európa és Afrika, valamint Ázsia között, ennek megfelelően olyan külföldi partnerrel szeretnénk társítani Torockót, amely már kivívta magának a nemzetközi rangot. Ez a partner a magyarországi Hollókő település” – ismertette Kelemen Hunor tárcavezető, az RMDSZ elnöke. Hollókő és Torockó Önkormányzata, valamint a két ország illetékes miniszterei már a tavaly tárgyalásokat folytattak a társult jelölésről. Ebben a folyamatba illeszkedő hivatalos lépésként Románia Kulturális és Örökségvédelmi Minisztériuma Torockó történeti települést és környezetét az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) Világörökségi jegyzék váro-

mányosi listájára felvette, és erről az UNESCO Világörökségi Bizottságát tájékoztatta 2011. február 1-én. A várományosi listára való felkerülés a tulajdonképpeni világörökségi jelölés előfeltétele. Torockó értékeinek hosszú távú védelme szempontjából a világörökségi jegyzékre való felkerülés igen fontos előrelépést jelentene. Ezáltal Románia Kormánya az országos védelmen felül nemzetközi egyezményekben is vállalná az itteni építészeti örökség megőrzését. Ugyanakkor a világörökségi státusz biztosíthatná a település gazdasági fellendülését is. Számítalan példa igazolja, hogy a világörökség részét képező helyszínek turisztikai látogatottsága folyamatos. A torockói közösség fennmaradásának alapját az ezredfordulón a most fejlődő faluturizmus jelentheti, a világörökségi státusz ennek a folyamatnak a méltó kibontakozását biztosíthatja. ◀

Hagyományos torockói ház

HIRDETÉS

ROMÁNIÁHOZ CÍMZETT LEVÉL

MA ISMÉT VAN HOL DOLGOZNI,
REMÉLEM, HOLNAP IS LESZ.

A nevem David Claudia, 37 éves vagyok, Verespatakon lakom, és két fiam van. 1992-ben végeztem a középiskolát, 2000-ig nap mint nap munkát kerestem.

Azóta évente 3-4 hónapot régészeti ásatásoknál dolgoztam, a Gold Corporation-nél, amely elsőként

készített munkakönyvet nekem, hogy régiségem legyen, hogy nyugdíjat kaphassak.

Nagyon örültem, hogy munkahelyet találtam!

Most azon szerencsés verespataki nők közé tartozom, akik munkát találtak a bányatervvel együttműködő beszállítónál. Pár hónapra szól, de a kolléganőimmal együtt minden nap azért imádkozunk, hogy ezek a munkahelyek állandóvá váljanak, melyet a bánya megnyitása tesz lehetővé.

Higgyék el, sok év után tudtam új ruhát vásárolni a gyerekeknek, s úgy éreztem, hogy normálisan élünk. Majdnem elfelejtettem, milyen is az. Tudom, minden anya megérti, amit érzek, de azok az anyák értik meg igazán, akik szintén munkanélküliek voltak, vagy azok, akik nem tudják, mit adnak enni másnap a gyerekeknek.

Ezért írok nekik, és kérem, hogy anyai szolidaritásból támogassák a környékbeli bányatervet.

Claudia David

A VERESPATAK KÖRNYÉKIEK NEM KÍVÁNNAK MÁST, CSAK DOLGOZNI SZERETNÉNEK. Ismerd meg életük történetét a www.scrisoarecatreromania.ro honlapon! A verespatakiak kezdeményezése, a Roşia Montană Gold Corporation támogatásával.

Kétszázézerrel kevesebben

Folytatás az 1. oldalról

Németek 36,9 ezren kerültek nyilvántartásba, míg 2002-ben 59 764-en voltak. Az ukránok 51 ezren, 11 ezzerrel kevesebben, a törökök 28 ezren vannak, míg tíz évvel ezelőtt 32 098-an voltak. A lipován kisebbség száma a 2002-es 35 791-es szintről 23 ezzerre csökkent, a tatárok 20 ezren vannak, háromezzerrel kevesebben, mint tíz évvel ezelőtt.

Ötmillió épület

A statisztikai intézet részleges adatai szerint Romániában 7,1 millió háztartás, 8,5 millió lakás és 5,1 millió épület található, a lakosok 52,8 százaléka (10,5 millióan) városban, 47,2 százaléka (9 millióan) pedig vidéken él. A legtöbb városban élő Hunyad (74,1 százalék), Brassó (72 százalék), Konstanca (67,9 százalék) és Kolozs (65,9 százalék) megyékben van. A városi lakosság aránya Giurgiu (27,9 százalék), Dâmbovița (28,3), Teleorman (31,3) és Neamț, illetve Călărași (35 százalék) megyékben a legkisebb.

A legsűrűbben lakott Prahova

A fővárosban az ország lakosságának 8,8 százaléka él,

Az etnikai kisebbségek közül csak a romák aránya nőtt a népszámlálási adatok szerint. Fotó: adevarul.ro

1 millió 678 ezer személy – Bukarest lakosságának 96,6 százaléka román nemzetiségű. Az országban egy háztartáson belül 2,66 ember él, a hajléktalanok, illetve a szociális intézményekben élők száma eléri a 165 ezer főt.

A legsűrűbben lakott megyék Prahova (735,9 ezer fő), Iași

(723,6 ezer fő) Kolozs (659,4 ezer fő), Temes (649,8 ezer fő), Konstanca (630,7 ezer fő), Dolj (618,3 ezer fő) és Suceava (614,5 ezer fő). A legkevesebben Tulcea (201,5 ezer fő) Kovászna (206,3

ezer fő), Szilágy (217,9 ezer fő) Mehedinți (254,6 ezer fő) és Ialomița (258,7 ezer fő) megyékben élnek.

Székely István jobbra számított

„Lehetett volna jobb is” – kommentálta lapunknak a lakosság etnikai arányaira és a magyar lakosság számára vonatkozó népszámlálási adatokat Székely István. Az RMDSZ főtitkár-helyetese és népszámlálási bizottságának elnöke szerint az etnikai arányok alig változ-

tak, és a 0,1 százalékpontos csökkenés régióként igen nagy különbségeket takar. „Nagyon nehéz a pontos fogyást lemérni abszolút számokban, hiszen nem ismerjük annak a mintegy egymillió személynek az etnikai bontását, akik tartósan külföldön vannak” – magyarázta Székely. Szerinte a részleges adatokból kitűnik, hogy a magyarság fogyása a nagyvárosokban a legszámottevőbb. „Ez a jelenség még az olyan régiókban is megfigyelhető, mint a Partium, ahol nem volt olyan jelentős a

magyar népesség fogyása” – magyarázta a főtitkár-helyettes.

Horváth István „meghökkenett”

„Nem lepődtem meg, de meghökkenem” – fogalmazott az ÚMSZ-nek az adatokat kommentálva Horváth István. A kolozsvári kisebbségkutató intézet vezetője reakcióját úgy magyarázta: a trendek nagyjából előreláthatóak voltak, ám inkább családi szeretett volna saját előrejelzéseiben. „Így keserűen állapítom meg, hogy igen, ez van” – mondta a szociológus. Horváth Istvánban kételyek merültek fel a népszámlálási adatok kapcsán. Mint mondta, 2010-ben különböző nyugati államokban összesen 2,8 millió román állampolgárt regisztráltak. „Ezek vagy olyan személyek, akik vagy több mint egy éve ott tartózkodnak, vagy olyan tartózkodási engedélyük van, ami több mint egy éves tartózkodásra jogosítja fel őket. A népszámlálási adatokban 1,6 külföldön tartózkodó személy szerepel. Ezek szerint van 1,2 millió ember, akit sehol nem regisztráltak. Nehéz mozgásban lévő embereket regisztrálni, de ez azért kételyeket ébreszt bennem” – mondta Horváth István. ◀

Röviden

BBTE: Pozsony Ferenc visszalépett a jelöléstől

Visszalépett Pozsony Ferenc professzor a BBTE rektorhelyettesi tisztségbe való jelöléstől, így a magyar tagozat vezetői pozíciójára két jelölt van: Nagy László és Soós Anna. Az új tanügyi törvény szerint a magyar tagozat három személyt javasol, a rektor közülük választ ki kettőt, most azonban erre nem lesz szükség. A magyar oktatók február 27-én végén titkos szavazással döntenek el, hogy ki legyen a magyar tagozat vezetője.

Áfacsökkentést javasol Valeriu Tabără

Az élelmiszerek hozzáadott érték-adójának (TVA-áfa) csökkentését javasolja a mezőgazdasági miniszter. Valeriu Tabără szerint az áfacsökkentés az árak mérséklődését és az adócsalás visszaszorítását eredményezné. A mezőgazdasági miniszter tegnapi sajtótájékoztatóján elmondta, az élelmiszerekre a jelenlegi 24 százalékos helyett csak 10 százalékos áfát kellene megszabni. „Súlyos csapás lenne ez az adócsalóknak” – fűzte hozzá. Egy éve Emil Boc azt nyilatkozta: a költségvetés nem engedi meg az adómérséklést, amely a szakemberek szerint amúgy sem vezetne olcsóbb élelmiszerárakhoz.

Hóba fulladhat az ország

Folytatás az 1. oldalról

Emil Boc kormányfő videokonferenciát hívott össze, Anca Boagiu közlekedési miniszter pedig a hótalanítási intézkedésekről tartott sajtóértekezletet annak érdekében, hogy a hatóságok elkerülhessék az egy héttel ezelőtt kialakult káoszt. A hatóságok tájékoztatása szerint mivel az utak tisztítását eddig sem tudták maradéktalanul megoldani, arra kéri a lakosságot, csak különösen indokolt esetben induljanak útnak. A meteorológusok szerint a havazást

követően a jövő hét második felében az e hetinél is hidegebb időszakra kell számítani. Romániában szerdáról csütörtökre virradó éjszaka a Suceava megyei Rădăuți-on volt a leghidegebb, itt mínusz 31 fokra süllyedt a hőmérséklet. Székelyföldön, mínusz 28 fokra hűlt le a levegő. A hideg ellenére azonban nem csökkent a fertőzőes megbetegedések száma. A hatóságok tájékoztatása szerint 62 ezer vírusos fertőzésről és 15 400 tüdőgyulladásos betegről érkezett jelentés, az A típusos influen-

za 24 embert betegített meg. Az Egészségügyi Minisztérium közleménye szerint a háziorvosoktól segítséget kérők aránya 15 százalékkal nőtt, köztük olyanok is, akik a csúszós járdákon szenvedtek sérülést.

A mínusz 20 Celsius fok körüli hidegnek már huszonkét halálos áldozata van az országban, miután szerda éjszaka újabb nyolc személy szenvedett fagyhalált. Megnőtt azoknak a személyeknek is a száma, akiket menhelyekre, kórházba kellett szállítani. A hatóságok 360 ilyen személyt láttak el. ◀

HIRDETÉS

WABERER'S

OPTIMUM SOLUTION

Dinamikus növekedésének köszönhetően, az alábbi pozícióra keres munkatársat:

ÜZLETKÖTŐ (FUVARSZERVEZŐ)

A munkakör leírása:
 ügyfelekkel való kapcsolattartás, a fuvarfeladatok felvétele és végrehajtásuk ellenőrzése, a kifizetések követése

Elvárások:
 minimum középfokú végzettség
 tárgyalási szintű német nyelvtudás!
 felhasználói szintű számítógépes ismeretek
 előnyt jelent az értékesítési tapasztalat

Amit kínálunk:
 versenyképes jövedelem, fiatal, dinamikus csapat

Amennyiben ajánlatunk felkeltette érdeklődését, kérjük, küldje el önéletrajzát a carriere@waberers.com email-címre

További információk a 0266-312071-es telefonszámon.

HIRDETÉS

Több pénz állhat rendelkezésre vállalkozásához!

Mi nyújtjuk a legátfogóbb tanácsadást a Kogalniceanu-hitel igénylésével kapcsolatban.

A Mihail Kogalniceanu-program egy államilag támogatott hitelkonstrukció, amelynek keretén belül kis- és középvállalkozások juthatnak pénzforráshoz.

Az OTP Bank mindenre kiterjedő tanácsadással segít az igénylésben, hogy Ön továbbra is céljai elérésére koncentrálhasson.

- állami garancia a felvett hitelösszeg maximum 80%-ig;
- akár 70%-os kamattámogatás*.

*a hitelösszeg 6,5%-át meg nem haladó mértékig

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megtérítünk egymásban

Mihail Kogalniceanu-hitel

Régizenészek, időutazók

Beszélgetés Öllerer Ágnes zenetanárnővel, a bukaresti Lyceum Consort régizene-együttes vezetőjével

Húszéves a jó nevű, fővárosi Lyceum Consort régizene-együttes, az évfordulót január vége felé háromnapos fesztivállal ünnepelték meg. A formáció alapítóját, életben tartóját, felfuttatóját kerestük meg, főként azt firtatva tőle: a mai világban hogyan maradhat fenn húsz évig egy régizene-együttes, amit sokan „luxusnak” tartanak zenei téren... Öllerer Ágnes úgy véli, vannak, akiknek belső igényük az, hogy a zene ne legyen számukra pusztán passzív szórakozás, hanem töltsse be eredeti funkcióját életükben, hiszen – Kányádi után szabadon – „a zene az, amit művelni kell”.

Zséhánszky István

► **Azt mondják, minden gyermek jónak születik. Hasonlóképpen feltételezem, hogy megvan mindenkiben a belső igény az emelkedettebb iránt, legyen az zene, legyen az a szellemi érték más formája. Egyekben ott szunnyad, másokból pedig felszínre hozták, illetve hozzásegítik, hogy felszínre jöjjön. Azt hiszem, ez történik a Lyceum Consortnál.**

– Valóban, de hozzátenném: kezdetben mindenkinél jelentkezik ez az igény, csak hogy a mi szép új világunk sikeresen elnyomja. Vagy nagyon mélyre süllyeszti. Az tény, hogy a huszadik század második fele gyakorlatilag szórakozásáá degradálta a művészetet. Amióta például a gépzene létezik, bárki megengedheti magának, hogy csak hallgassa, ahhoz, hogy megszólaljon, nem kell művelnie a zenét; azóta történt ez az egyáltalán nem örvendetes változás. Pedig minden gyermek mielőtt beszélni tudna, már énekel, már táncol, olykor ütőhangszerként használja a kezébe kerülő tárgyat, sőt, ha odaadják neki, megfújja a furulyát is... Tehát az ember ezzel születik, később ölik ki belőle.

► **Én nem vetném el azért azokat sem, akik csak hallgatják a zenét.**

– Nyilván, hogy nem. De hozzátenném: akik művelik a zenét, azok hallgatni is másképp hallgatják. Tehát a befogadásnak is egy más szintjéről beszélhetünk annál, aki tudatosan megtanul zenét olvasni, netán hangszeren játszik. Teljesen másképp hallgat zenét, mert immár érzékenyebb a zene belső szerkezetére, az arányaira, a zenei összefüggésekre, jobban

megérti azokat, mint az, akinek a zene, mondjuk, csak egy ilyen lelki fürdő. Az sem rossz. Nagy szükség van rá.

► **A húsz év örömei érdekelnek – mert gondolom, örömei nélkül nem tartotta volna fenn ezt az együttest, nem küzdött volna érte húsz éven át.**

– Öröm annak a zenének a felfedezése, amelyet játszunk, és amely „nem hever az utcán”, tudatosan meg kell keresni.

► **Sőt, ha megtalálják, például a tabulatúrákat, meg is kell fejteni. Nagy kaland.**

– És a neomákat is, a gregorián írásmódot is meg kell fejteni. Nagyon sok mindent kell hozzá tanulni. Még annak is, aki a zenészmesterséget űzi, mert olyan korszakok zenéjét játszunk, amelyet nem tanítanak a főiskolán sem. Mi pedig amatőr zenészek vagyunk, a szó legteljesebb értelmében: szeretjük azt, amit csinálunk. Ez a másik titok. És a próbaanyag során nagyon szoros emberi kapcsolat: szolidaritás, úgyszeretet, barátság alakul ki, amely esetenként több évtizedet is kibírt már. Számomra most, a huszadik évfordulón nagyon nagy élmény volt, hogy amikor hajdanvolt együttestagok összegyűlnek és együtt zenélnék, mindez pillanatok alatt, nagyon könnyen előhívható. Pedig húsz év telt el azóta, hogy együtt játszottunk, a fiatalabbak esetében pedig tíz év. Sokan mondták: igen, ha fáradtak, ha gondjuk, bajuk van, akkor előveszik a hangszeret, előveszik a régi kottákat, máskor pedig a családnak, a kisgyerekeknek énekelnek, játszanak.

► **És gazdagabb életet élnek, mint mások.**

– Minőségileg más az életük.

Ha jól emlékszem, Kodályt faggatták egyszer arról, meglehetősen rosszmájúan, hogy tanár úr, zene nélkül nagyon jól lehet élni – akkor minek az a sok szolfézs meg egyéb? Mire ő azt mondta: persze, hogy nagyon jól lehet élni zene nélkül, de minek?... A művészet egy hozzáadott érték, mássá teszi még a különben eléggé keserves mindennapjainkat is. Hát ez az, amit a Consort tagjai, úgy látszik, magukkal vitték és megélik nap mind nap.

► **Már az egymásra találás a próbákon, ott minőségileg más emberi viszonyok alakulnak ki. Érdeemes odafigyelni erre.**

– És nagyon erőteljes felelősségérzet jön létre. Csoportmunkáról van szó. Ha nem tanulom meg a részem, azal nemcsak én égek le, hanem a becsületesen dolgozó munkáját is elrontom, eredménytelené teszem. A csoportnak az a nagy előnye, hogy életkorban igencsak heterogén. Egy osztályban például ugyanolyan korosztályhoz tartozó gyerekek vannak, ugyanolyan problémákkal, ugyanolyan kajlaságokkal, itt viszont amikor egy kisebb gyerek bekerül a nagyobbak közé, az óriási húzóerőt jelent számára. Gyakorlatilag a csoport magához öleli és magához alakítja az új tagot, aki nagyon szeretne bizonyítani.

► **Az együttes hajdani tagjai hogyan állják meg a helyüket a továbbiakban?**

– Most az évforduló kapcsán a legtöbbjükkel sikerült felvenni a kapcsolatot. A legkülönbébb mesterségeket űzik. Van, aki zeneszakon tanult, illetve tanul tovább, tehát pályaként is érdekes volt számára a muzsika. Másoknak, akiknek olyan a fog-

Fotó: musica-antiqua-hr.ro

lalkozásuk, hogy lelki igényeikhez viszonyítva meglehetősen száraznak érzik azt, segítségként jön az a táplálék, amit a zene nyújthat, hiszen minél többet fogyaszt belőle, annál több marad meg.

► **Ez nagyon szép gondolat! Térjünk vissza az iskolába, a bukaresti Ady Endre Elméleti Líceumba: mi motiválja ezeket a gyerekeket, hogy furulyázni tanuljanak, próbákon vegyenek részt? Mert, gondolom, az ő szintjükön még nem olyan csodálatos a próba, mint később. Inkább kemény munka, mintsem szórakozás.**

– Hát később sem mindig olyan csodálatos... Vannak a próbákon nehéz pillanatok is, amikor megingunk, kételkedni kezdünk abban, hogy vajon jó-e, amit csinálunk. Bár őket kellene megkérdezni, a beszélgetéseink során többször előjött, körülbelül sejtem, mit válaszolnának. Először is különlegesen érzik azt, amit itt tanulunk. Tehát a zeneórákhoz viszonyítva is nagyon másnak. Érzik azt, hogy a régi zene olyan része a műveltségnek, amelyik nem mindenkinek adatik meg, és a gyermekeket

mindig nagyon vonzza az, ami különleges, ami más. És azt tapasztalják, hogy a régi zene-együttes tagjai valahogy, bár ezt nem mondják ki, egyfajta példát is jelentenek a többieknek.

► **Szóval felnéznek rájuk.**

– Igen. Jóllehet olykor csudabogárnak tekintik őket, mert itt maradnak péntekenként délután fél 5-ig, ahelyett hogy fociznának vagy szórakoznának. De ezek a gyerekek másban is nagyon jók. Rendkívül sokoldalúak. És mély meggyőződés, hogy ehhez az aktív zenélés is hozzájárul. Számos tudományos felmérés készült világszerte arról, hogy az aktív zenélés, a hangszeres játék olyan módon aktivizálja mindkét agyféltekét, ami semmi mással nem rokonítható. Annak idején, amikor Kodály a békéstarhosi énekzene tagozatos iskolai kísérletet végezte azokkal a bizonyos mindennapi énekórákkal, egy idő után mérhető volt, hogy a gyerek jobban teljesít más tantárgyakból is. Tehát az, hogy több időt tölt az iskolában, hogy tanul valamit, amit nem muszáj, ez első látásra talán oktan plusz megterhelésnek tűnik, de mint kiderült, bőségesen

kamatozik, és nemcsak a zenei tudás terén, hanem az ilyen gyermek teljesen másképp gondolkodik, más a befogadókészsége, disztributív figyelme. Sokkal hamarabb fejlődik, és olyan készségekre tesz szert, amelyeket sikerrel használhat más területeken is.

► **Vannak azért dolgok, amelyek talán kissé koraiak számukra; például a kicsi consortosok most, az ünnepi műsorban öt Balassi-verset adtak elő, az istenes énekekből. Tényleg hozzá tudnak szólni ezekhez? Az volt a benyomásom, hogy ezeknek a verseknek a rendkívül éles és sűrű drámaisága valahogy nem jött elő az ő előadásukban. Tehát mintha csak nosztalgizáltak volna akkor, amikor Balassi vergődött, élet-halál harcot vívott Istennel, a léttel, önmagával.**

– Úgy tudom, a régi magyar költészet tananyag. És én emlékszem, volt egy generációnk 1995-ben, amelyik Balassi-műsört csinált. Tehát egy teljes estét betöltő műsort Balassi Bálint énekelt verseiből.

► **De, gondolom, abban nem csak istenes énekek voltak.**

– Nem, nem.

► **Habár ez nem lehet kritérium, mert a drámaiság jellemzi Balassi többi versét is. Csak az a kétségbeesés, az nem jön be, ami az istenes verseket jellemzi.**

– És az után, hogy megismerkednek a három jellemző Balassi-tematikával: a vitézi énekekkel, a szerelmes versekkel és az istenes versekkel, akkor válik nagyon érdekessé, mert akkor döbbenek rá arra, hogy ezek közül a legszemélyesebb hangvételű írások az istenes versek. Visszakanyarodva arra a bizonyos 1995-ös hangversenyre, akkor talán hetedikesek vagy nyolcadikosok voltak azok az együttestagok, akik tanulták már Balassit az iskolában, és amikor bejelentettem, hogy Balassi-műsört csinálunk, ki voltak ábrándulva. Nem ezt várták... És elkezdtek, egy egész éven keresztül ezzel foglalkoztunk, s végül, bevallottan, egyik kedvencünké vált Balassi.

Divat vagy kényelem mínusz 20 Celsius fokon?

Nyilván az lenne a legegyszerűbb, ha ki sem kellene mozdulni otthonról az elkövetkezendő napokban, de a helyzet nem ilyen egyszerű. A divatozást is el kell felejteni, az igazi téli kabátok méregdrágák és csak mérsékelten csinosak. A hótaposó sem valami elegáns, de -15 Celsius fokon azért jó hasznát vesszük.

Pár napja már szibériai hidegek vannak. Puhány városokként ugyan nem igazán tudhatjuk, hogyan is kell felöltözni, amikor a hideg a ruha alá mar. Az biztos, hogy a divatozásról most le kell mondani. Ha jönnek a mínuszok, valószínűleg kisebb gondunk is nagyobb lesz annál, hogy hogyan nézünk ki.

Nyilvánvalóan minél hidegebb van, annál több réteg kell, és ha lehet, a vastag pulóverek helyett inkább vékony ruhadarabokat rétegezzünk egymásra. Ha fényes nappal indulunk útnak, amikor egy kicsit kedvezőbb a

hőmérséklet, azért pakoljunk oda pár meleg holmit, ha tudjuk, hogy csak később érünk haza. A polárpulóverek és -mellények láttán a legtöbb divattervező szívinfarktust kapna, de akár mennyire is jellegtelenek, útközben senki nem látja, hogy mit viselünk a kabátunk alatt, és ha véletlenül a munkahelyünkön elromlana a fűtés, jól jön egy ilyen darab.

Az ezen a címen árult holmikát is általában sportolónak ajánlják, de ha tudjuk, hogy nagyon fázósak vagyunk, vagy hosszabb időt kell kint töltenünk a szabad

levegőn, azért hétköznapi használatra is be lehet szerezni egy-egy darabot.

A derékmelegítő jó pár éve reneszánszukat élék, most már ezerféle színben le-

het kapni ezeket a praktikus darabokat.

A téli sportok kedvelőinek ajánlják a különböző testrészekhez kialakított melegítő zacskókat, amelyeket zokni-

ba, kesztyűbe, zsebbe is bele lehet rakni.

Állítólag testünk 30 százaléka a feji és nyaki tájékon adja le a hőt, így a sapka és a sál nélkülözhetetlen eleme a

téli öltözéknek. Fontos, hogy ezen kiegészítők olyan anyagból legyenek, amelyek nem viszketünk, amelyeken keresztül azért némi hő és pára mégis távozni tud, ha szükséges, és amelyek nedvesen is melegen tartanak. Nyakunk, fejük és fülünk mellett az arcunkat is el kell takarni, ezt vagy a sálunkkal oldjuk meg vagy olyan sapkával, aminek van maszkrésze is.

Bár a téli sportoknál fontos, hogy az öltözékünk ne túlzottan akadályozza a mozgásunkat, azért hétköznapi használatra érdemes hosszú kabátot venni.

Nem elég, ha egy cipő vagy egy csizma elég meleg, az is fontos, hogy a lábbelink vízálló legyen. Mivel a téli lábbeliket általában vastag zoknival hordjuk, ilyenekkel próbáljuk fel. A munkahelyünkön mindig legyen váltócipő, -zokni vagy harsinya, még akkor is, ha a dress code ezt nem feltétlenül követeli meg.

A férfiak körében is hódít a plasztika

Ha hinni lehet az Amerikai Plasztikai Sebészek Szövetségének, a plasztikai sebészet népszerűsége meredeken emelkedik és egyre komolyabb bevételeket könyvelhet el az iparág a gazdasági válság dacára is. Az Amerikai Plasztikai Sebészek Társasága szerint a tavalyi évben 2 százalékkal nőtt azt az igénybe vevő férfiak száma, így a legkisebb beavatkozásokat is figyelembe véve 2010-ben 1,1 millió ilyen műtétet végeztek el a tengerentúlon.

Nyilván az senkit nem lep meg, hogy egyre több nő vállalkozik valamilyen szépségeti beavatkozásra, ahogy az sem különösebben meg-

rendítő, hogy a páciensek hamar rákapnak a könnyen megszerezhető szépségre, ezért nő a visszatérő páciensek száma. Az azonban új fejlemény, hogy az utóbbi néhány évben a férfipáciensek száma is emelkedik.

Általánosságban azt lehet mondani, hogy a férfiak nem törekednek annyira drasztikus változásra, mint a hölgyek, inkább a fiatalosabb külső a cél, illetve a kisebb tökéletlenségek korrigálása. Első helyen ugyanis a ráncfelvarrás áll, és az ilyen beavatkozást kérő férfiak száma emelkedik leglátványosabban. Nem meglepő módon különösen az ötvenes-hatvanas korosztály

körében népszerű ez a kezelés. Közvetlenül ezután helyezkedik el a népszerűség listán a fülplasztika, a bőrfitalító kezelés és a botox, majd következik a zsírleszívás, a mellkisebbités, a szemhéjfelvarrás és a kémiai hámlasztás.

A magyarázat persze egyszerű: a nemi szerepek változásával új szépségideál jelenik meg a férfiak körében is. A ráncoktól barázdált arc és a marcona tekintet már nem egyenlő a szexuális vonzeróval. Épp ezért a férfiakon is egyre nagyobb a nyomás, hogy ápolt, fiatalos külsővel jelenjenek meg, és ennek érdekében egyre kevésbé riadnak vissza attól,

hogy kés alá fekdjenek. A fiatalos külső nyomása más férfiakra is hat – például azokra, akik munkát keresnek. Sokan ugyanis attól tartanak, hogy nem veszik fel őket sehova, ha túl idősek tűnnek. Mások a plasztikai sebészhez járó feleség sürgeti a férjét, hogy ő is fekdjön kés alá.

A társaság adatai szerint a ráncfelvarró műtétek 14, a fülplasztika 11, a botoxkezelés 9, a zsírleszívás 7, a mellműtét 6, a szemhéjplasztika száma pedig 4 százalékkal nőtt 2009 és 2010 között. Ugyanakkor az orrplasztikát vagy a vegyi testradírozást kevesebben vették igénybe.

Programajánló

Építészeti kiállítás

Helyszín: Székelyudvarhely, Művelődési Ház. Megnyitő: február 3., 18 óra.

A kortárs magyar és portugál építészeti legaktuálisabb példáit mutatja be és állítja párhuzamba az előadásal egybekötött építészeti tárlat. A szakmabeliek és laikusok számára is gondolatébresztőnek ígérkező kiállítás megnyitóját követően Csíki Barna a kortárs portugál építészetről, Cseh András építész a pannonhalmi Szent Jakab-kápolnáról tart előadást. A kiállítás február 24-ig lesz látogatható.

Terülj, terülj, asztalkám

Helyszín: Székelyudvarhely, Művelődési Ház, nagyterem. Időpontok: február 5., vasárnap, 17 óra. A bérletes előadások rendje a következő: február 6. hétfő – 13:00 Pumukli gyerekbérlet, február 7. kedd – 10:00 Vuk gyb., 12:00 Nyilas Misi gyb., február 8. szerda – 10:00 Bambi gyb., 12:00 Árvácska gyb., február 9. csütörtök – 10:00 Fülecs gyb., 12:00 Kisherceg gyb., február 10. péntek – 10:00 Csipike gyb., 12:00 Micimackó gyb.

Gaál József kiállítása

Helyszín: Csíkszereda, Új Kriterion Galéria, Petőfi u. 4. Időpont: február 3., péntek – március 8., csütörtök. A kiállítást megnyitja február 3.-án Vécsei Nagy Zoltán művészettörténész.

Berecz András-koncert

Helyszínek: Gyergyóremete, Balázs Gábor Művelődési Ház, február 3., péntek, 19 óra. Gyergyóalfalu, Petőfi Sándor Művelődési Ház, február 4., szombat, 11 óra. Gyergyószentmiklós, Művelődési Ház, február 4., szombat, 19 óra, Csíkszereda, Művelődési Ház február 5., vasárnap, 19 óra. Berecz András me-

semondó Hazakisérlek - Gyergyó régi népzenejéből című bemutató koncertje.

Egyéves a KreaKids Studio

Helyszín: Kézdivásárhely, Vigadó Művelődési Ház. Időpont: február 4., szombat, 18 óra. A KreaKids Studio születésnapján bemutatják a részt vevő lányok saját tervezésű és elkészítésű ruháit, amellyel már részt vettek itthoni és külföldi divatbemutatókon egyaránt, továbbá megtekinthető lesz a KreaKids Studio és a New Fashion készruhágyár közös kollekciója, amit ugyancsak a lányok terveztek, majd a gyár szakembereivel közösen vitelezték ki, illetve lát-

ható lesz még a KreaKids és a Székelyhírmondó közös origami technikával, újságpapírból készült kollekciója. A bemutatót és a kiállításokat kiegészíti a Free Groove táncosport fellépése, valamint a KTP csapat, akik hozzájárulnak a divatbemutató színességéhez. Az eseménynek a Vigadó Művelődési Ház ad otthont.

Kacsó Sándor emlékezete

Helyszín: Kolozsvár, Kolozsvári Társaság, főter / Piața Unirii 22. sz. alatti székhelyen. Időpont: február 3., péntek, 17 óra. Megkésett emlékműsor Kacsó Sándor születésének 110. évfordulójára. Kacsó

Keleti éjszakák Marcel Khaliféval

Helyszín: Kolozsvár, Kolozsvári Diákművelődési Ház, Lucian Blaga tér, 1-3. Időpont: február 3., péntek, 19 óra. A Kolozsvári Francia Kulturális Központ és a Bossini szervezésében Keleti éjszakák Marcel Khaliféval (Libanon, Franciaország) Program: W. A. Mozart, C. Saint-Saëns és M. Khalifé művei.

Az állatok folyót ásna

Amikor az Isten már megteremtette a fákat, az erdőket, a bokrokat, az állatokat, a madarakat, és a halakat a tengerben, még nem volt a Daugava folyó. Minden állat és madár szabadon élt, egyiknek sem volt semmi dolga, ezért unalmukban veszekedni kezdtek, és már-már meggyűlöltek egymást.

Hogy ennek az állapotnak véget vessen, az Isten úgy döntött, hogy munkát ad az állatoknak és a madaraknak. Egybehívta az állatokat, a madarakat és a halakat, akik hallva az Úr szavát, mindjárt teljesítették is a parancsot. Mihelyt mindenki együtt volt, az Isten megparancsolta nekik, hogy ássák ki a Daugava folyót.

A munka mindjárt kezdetét is vette, az állatok, a madarak és a halak dolgozni kezdtek. A nyúl meg a róka – mert ügyes, fürgé lábuk volt – kijelölte a folyó útját, a nyúl elől ugrált, és a róka mögötte vonalat húzott a lompos farkával, kijelölve a folyó határait.

A vakondok, mivel ő a földet túrta, azonnal kiásta az első árkot, és a borz azt kiszélesítette. Az erős medve pedig marékszámra vitte el, és rakta halomba a földet, ezért vannak a Daugava partján dombok. Más állatok, a madarak és a halak is ugyanígy dolgoztak, amilyen gyorsan csak tudtak, és így nem volt idejük vitatkozni, veszekedni. A munka gyorsan ment, és a folyó medrét hamar ki is ásták.

Ekkor jött az Isten, hogy megnézzé az elvégzett munkát, és látta, hogy minden parancsát teljesítették, és nagyon jól dolgoztak. Először

a vakondokat és a medvét látta meg, akiknek még nem volt idejük megmosakodni a munka után. Az Isten megdicsérte őket a szorgalmas munkáért, és úgy kívánta, hogy abban a ruhában maradjanak, amiben dolgoztak. A farkasnak, aki nagyon igyekezett a pofájával és a lábával, azokat örökre feketének hagyta. A libát és a kacsát is megdicsérte az Isten a szorgalmas munkáért, és úgy kívánta, hogy állandóan úszkáljanak és fürödjenek a folyóban. A többi madárnak,

amelyek szintén ott dolgoztak, de nem olyan szorgalmasan, az Isten azt parancsolta, hogy a folyóból csak ihassanak.

Az Isten meglátott néhány madarat, amint a fák ágain ugráltak és füttyörésztek. Megkérdezte őket, hogy miért nem dolgoztak, mint a többiek?

A madár elég gyorsan felelt, a szép, sárgás ruhájára mutatva, hogy vajon ilyen szép ruhában végezhet-e valaki piszkos munkát? Magának az Istennek sem tetszene,

ha sárga ruháját besározná. Ő is akart dolgozni és annyira igyekezni, mint a többiek, de mihelyt csak bemászott a sárba, összekente sárga nadrágját, és hogy ne mocskolja be egész ruháját, tovább egyáltalán nem dolgozott.

Ezt hallva az Isten így felelt: „Úgy látszik, a te szép ruhád inkább a kedvedre van, mint a javadat szolgálja. Akkor tartsd meg magadnak a kabátkádat és a sárral összekent nadrágodat!

De nem ihat az föld tiszta vizéből, sem folyóból, sem

forrásból, sem tóból; te csak a harmatot ihatod, a falevelekről, és a köveken összegyűlt vizet, így olthatod csak a szomjaját, hogy kiszáradt lelkedet felfrissítsd.”

Ezért szenved még most is ez a madár sokszor a szomjúságtól. Amikor más madarak a közelébe kerülnek, hallják, hogy állandóan sírva panaszkodik, hogy ilyen kényes volt.

Ezután az Isten megpillantott egy lepényhalat, amint ott dobálta magát a homokon, és megsajnálva így szólt: „Ej, te szegény halacska, mit vergődsz itt a homokban?”

A halnak azonban nem tetszettek ezek a szavak, ezért így szólt: „Ej te, szegény, mit kóborolsz itt a homokban?”

„A te szád ferdüljön el, mert te így csúfolsz engem!” mondta az Isten.

Ezért még ma is ferde a lepényhal szája. Az Isten ekkor körbejárta a tekintetét, megkérdezte: „És hol van az a rák, hogy sehol sem lehet látni?”

A rák, miután előmászott a sárból, durván így felelt: „Talán a tarkódon van a szemed, hogy nem látsz engem?”

Isten ezért a válaszáért megbüntette a rákot, hogy állandóan csak hátrafelé nézzen.

Ezután az Isten aranykanocsójával a kiásott mederbe vizet öntött, és megmutatta, hogy merre folyjon és hol egyesüljön a tengerrel.

A széles folyam sok helyen zúgva habzott, sok helyen lassan suttogott, ezért az Isten bölcsen Daugavának nevezte el.

*Letl népmesék
(Fordította: Dabi István)*

Tizenkét hónap a természetben

Süvöltő

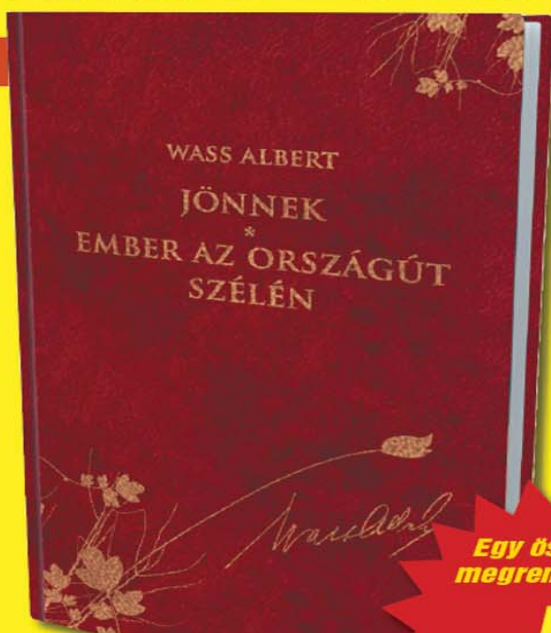
A kinti hőmérő higanyszála mínusz tizenöt fokot mutatott, amikor elindultam az állomási tóhoz, ahol az elmúlt év decemberében voltam utoljára, egy ködös napon. Akkor egy almát szűrtam fel egy bokor ágára, aminek mostanra már semmi nyoma sem maradt. Azonban a bokrok között egy süvöltőt pillantottam meg. Egy hím példány épp felém fordult, rám nézett, de nem repült el. Mozdulatlan maradtam, és ekkor vettem észre, hogy többen is vannak. Bizalmasak voltak, aminek örvendtem, mert egész közelről távcső nélkül, figyeltem viselkedésüket. Vártam, hogy felcsendüljön fuvolaszerű kedves hangjuk, de sajnos némák maradtak. Végül feladtam és folytattam sétámat. A fűzfa felső ágai közt széncinege énekelt, rövid strófákat ugyan, de élesen és vidáman a dermesztő hideg ellenére, lehet a felkelő nap sugarai vidították fel. Néhány lépés után váratlanul csicsapat röppent fel előttem, társaságukban egy fenyőrigó is volt, és valószínűleg a rigó riadt meg előbb, mert amint felszállt a közeli fára, azonnal riasztani kezdett. Tapasztalatból tudom, hogy a csízek bizalmasan viselkednek az emberrel szemben, és a fenyőrigók sem olyan ijedősek, mint ez a példány. A fenyőrigó annyira félénken viselkedett, hogy kíváncsiságomat felkeltette, mert nem szokott egyetlen madár sem ötvenméteres távolságból pánikba esni egy ember láttán. Körülnéztem, de ekkor már hallottam, a széncinege éles vészjelző hangját is, és megláttam a vészjelzés okozóját, a héját. Egy megtermett tojó széttárt szárnyakkal siklott át az Olt vize fölött, mit sem törődve az apró madarakkal, de úgy látszik, a félelmetes ragadozó madár pusztá megjelenése pánikot kelt a kis madarak körében. Amikor eltűnt a héja a benzinkút mögött, a csízek elrepültek a város irányába, azonban a fenyőrigó még mindig nem tudta feldolgozni félelmét, mozdulatlanul ült, közel a fatörzshöz egy ágon, még akkor is, amikor elhagytam a helyszínt, és kellő távolságban megállva visszaneéztem.

Kelemen László

Hétvégi mellékletünk
Életmód és Csodavár
oldalait Orosz Anna
szerkesztette

HIRDETÉS

WASS ALBERT 30 KÖTETES VÁLOGATÁS

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ A SZOROZATHOZ?

ELŐFIZETÉSSEL:

- az első kötet ára **10 Ron**, a 1–30 kötet ára egy összegben **735 Ron** helyett **625 Ron**, így **AJÁNDÉKBAN KAP 5 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.
- A 1–30 kötet tíz részletben, **735 Ron** helyett **677 Ron**, (9 x 70 Ron + 1 x 37 Ron + 1 x 10 Ron), így **AJÁNDÉKBAN KAP 3 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.

KÖTETENKÉNT 25 Ron + postaköltség áron

Egy összegű megrendelésnél

5

KÖNYVET INGYEN KAP

A Mentor Kiadó és a Duna International közös sorozata

MEGRENDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843
E-mail: hungalibri@clicknet.ro

PARTNERBOLTUNK, AHOL MEGTEKINTHETŐ ÉS MEGRENDELHETŐ A SZOROZAT:

MAROSVÁSÁRHELY, ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT